

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

Том II

В – Вшетечка

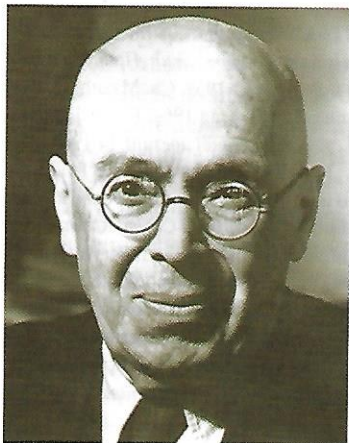
МАТИЦА СРПСКА
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ

НОВИ САД – БЕОГРАД 2013

18) и хотел „Лондон” (на раскрсници улица Кнеза Милоша и Краља Милана 30). Обе грађевине нису сачуване. Улична фасада хотела „Балкан” на Теразијама била је репрезентативно обликована и компонована по класичним ренесансним принципима, уз примену полукружних лукова на отворима у приземљу и сегментних лукова на прозорским отворима спрата, карактеристичних за епоху романтизма. Хотел „Лондон” имао је специфичну угаону позицију, са дужом фасадом дуж улице Кнеза Милоша. Композиција фасада почивала је на комбинацији класичних ренесансних елемената са средњовековним, што је било својствено романтичкој епохи. Богатија декоративна обрада налазила се на угаоном ризалиту са удвојеним прозорима и вертикалним лезенама повезаним романичким боген-фризом, плитко моделованим низом полукружних аркадица испод кровног венца. Као један од првих школованих градитеља у Србији, **В.** припада првој генерацији градитеља српског порекла рођених и образованих на простору Аустријске царевине. Заслужан је за преношење нових стилских утицаја у Кнежевину Србију и за утемељење класичног академизма у архитектури током 60-их и 70-их година XIX в.

ЛИТЕРАТУРА: Н. Б. Несторовић, *Грађевине и архитектури у Београду прошлог столећа*, Бг 1972; Д. Ђурић Замоло, *Градитељи Београда 1815–1914*, Бг 1981; Б. Несторовић, *Архитектура Србије у XIX веку*, Бг 2006.

М. Ротер Благојевић

Антоније Вуковић
(Библиотека Ветеринарског факултета, Бг)

ВУКОВИЋ, Антоније, ветеринар, универзитетски професор (Сарајево, 2. VII 1872 – Београд, 24. V 1959). Дипломирао на Високој ветеринарској школи у Бечу 1894. По дипломирању радио је као асистент на предмету Патологија и судска ветерина. Напушта Беч и запошљава се као ветеринар у Црњавору и до I светског рата ради у већем броју места у БиХ. Највећи део његове активности везан је за сузбијање сточних зараза. Сарађивао је са стручњацима из здравствене службе свестан чињенице

да је рад на очувању људског здравља сложен посао како лекара тако и ветеринара. Бавио се и културно просветним радом и један је од оснивача Културно-просветног друштва „Просвјета”. Говорио је седам језика. Учествовао је на међународним конгресима ветеринара у Будимпешти 1905. и Хагу 1909. У Бугарској је заједно са професором Марекком био члан Комисије која је радила на изучавању говеђе куге. Њихов извештај је тада у Европи изазвао опште изненађење јер је говеђа куга била непозната до друге половине XIX в. Први је у свету доказао паратуберкулозу оваца (Johnpe-ова болест). Научни и стручни рад **В.** везан је за заразне болести (паратуберкулоза, говеђа куга, овчије богиње, сакагија, беснило, црни пришт, туберкулоза), хигијену намирница, историју ветеринарске медицине и др. Практично није било области ветеринарске медицине за коју се није интересовао. После I светског рата био је шеф службе ветеринарске медицине Дринске бановине. Висока ветеринарска школа му је 1923. доделила почасни докторат из ветеринарских наука. Није на овој школи прихватио позив да ради као редовни професор на предмету Хигијена меса и млека. Један је од прва три стална наставника Ветеринарског факултета у Београду. Био је први редовни професор на предмету Патологија домаћих животиња, оснивач и управник Института за патологију ВФ основаног 1938. Био продекан (1940–1941) и декан (1941–1942) истог факултета.

ДЕЛА: *Прејлед меса и осталих животињских намирница*, Бг 1935; *Прејлед млека и млечних производа*, Бг 1936; *Општа патологија за ветеринаре*, Бг 1939; *Народна ветеринарска терминологија*, Бг 1939.

ЛИТЕРАТУРА: Ј. Сакар, *Годишњак Свеучилишта Краљевине Југославије у Зајребу за школске године 1924/25–1928/29*, Зг 1929; Ђ. Софреновић, „In memoriam: проф. др н.с. Антоније Вуковић”, *ВГ*, 1959, 13.

М. Ж. Балтић

ВУКОВИЋ, Бећир, песник (Колашин, 3. IV 1954). Студирао књижевност на Филолошком факултету у Београду. До 2003. радио као секретар Удружења књижевника Црне Горе, сада је председник Друштва српских књижевника Црне Горе и Херцеговине, те уредник подгоричког часописа *Српски јуи*. Опус **В.** карактерише лирски дијалог поетског субјекта са изазовима зла и његовим појавним облицима, деформисаност модерне цивилизације, трагично искуство историје и страдања, онтолошко посрнуће невиних бића, застрашујућа јава отуђења и смрти (*Мефистоово семе*, Тг–Бг 1985, *Црна уметност*, Н. Сад 1994, *Федерални носед*, Бг 2002). Изабране песме објављене су у књигама *Лов у нејасном* (Н. Сад 1997) и *Црна уметност* (Пг 2010). Као публициста, ангажован је у одбрани српског језика

и културе у транзиционој Црној Гори (политички есеји: *Боже ђравде*, Пг 2006). Добитник је више награда („Марко Миљанов” „Ристо Ратковић”, Кочићево перо) и повеља („Азбучник”, Видовданска повеља, Печа: Херцего Шћепана, Златно перо Русије).

ДЕЛА: *Чистио сјање*, Бг 1980; *Зигови који расиу*, Тг 1983; *Појийси свиленим јајшаном*, Нк 1988; *Кај ујутру јавран освануо*, Тг 1989; *Ирралишије*, Н. Сад 1992; *Иррачке ђројасији*, Пг 2004; *Дух ђарка*, Н. Сад 2007; *Нечијач*, Н. Сад 2008.

ЛИТЕРАТУРА: Ж. Никчевић, „Чисто и бизарно”, у *Лов у нејасном*, Н. Сад 1997; Ј. Зивлак, „Записи о писцу црне уметности”, *Сиварање*, 1999, 3; Г. Божовић, „Пораз без утехе”, у: *Иррачке ђројасији*, Пг 2005; С. Радојчић, „Црне слике у језичком вртлогу”, у: *Црна уметност*, Пг 2010.

Л. Томић

ВУКОВИЋ, Биљана, графичар, универзитетски наставник (Београд, 22. IV 1949). На Графичком одсеку Факултета ликовних уметности у Београду дипломирао 1973, а магистрирао 1975. код Миодрага Рогића. На колективним изложбама редовно учествује од 1973, а од 1974. самостално излаже у земљи и иностранству. Од 1984. предаје на Графичком одсеку ФЛУ у Београду, а од 2007. води Центар за графику и визуелна истраживања при истом факултету. Настала у духу обнове „нове слике”, неоекспресионистичка решења **В.** налазе се на граници апстрактног, будући да апстраховани мотив преузет из природе представља претекст за уметничко креирање личног доживљаја виђеног. Серија лирских студеничких пејзажа или радови у којима доминира мотив стабло–поље–стог (сена) показују флексибилнији приступ графичком медију који уметница у каснијим делима разрађује комбинујући различите графичке технике (литографија, бакропис, акватинта) и обогаћује искуством из других ликовних дисциплина (сликарство). Монументални пејзажи из циклуса *Осјрва* конциповани су од ивице до ивице графичких листова, без назначеног хоризонта, топографских тумачења или дескриптивних елемената. Реч је о драматичним призорима атмосфере црногорског предела наглашене гестуалности и тактилности, са снажним колоритом, светлосним контрастима и кондензованом енергијом. Добитница је Награде Фонда „Ђорђе Андрејевић Кун” (1975), „Великог печата” Графичког колектива (1999) и „Златне игле” УЛУС-а (2012).

ЛИТЕРАТУРА: Ј. Маринковић, *Биљана Вуковић – Бојан Ошашевић*, Чачак 2007; В. Годоровић, *Биљана Вуковић: Айойгоза студијомком ђределу*, Бг 2007.

В. Круљач

ВУКОВИЋ, Богдан, привредник, књиџар (Баре Краљске код Андријевице, 1888 – Ђаковица, 1937). Потиче из сеоске породице (отац Мирко, мајка Марија). Основну

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

Издавачи

МАТИЦА СРПСКА, Нови Сад
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ, Београд
ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, Београд

За издаваче

Проф. др Драган Станић
Академик Никола Хајдин
Драгољуб Којчић

Лектори

Милена Микић Враголић, Вера Василић

Коректори

Вера Василић, Бранислав Карановић

Компјутерски слој

Редакција Српске енциклопедије

Припрема за штампу

Наташа Прибићевић, Александар Прибићевић

Технички уредник

Вукица Туцаков

Штампа

Службени гласник, Београд

Тираж 5.000

ISBN 978-86-7946-121-6

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
0 /9 (497 . 11) (031 . 038)

СРПСКА енциклопедија . Том 2 , В–Вшетчка /
[главни уредници Чедомир Попов, Драган Станић] . - Нови Сад :
Матица српска ; Београд : Српска академија наука и уметности :
Завод за уџбенике, 2013 (Београд : Службени гласник) . - 980 стр. :
илустр. ; 30 см

Тираж 5.000.

ISBN 978-86-7946-121-6

а) Србија - Енциклопедије б) Енциклопедије, националне

COBISS . SR - ID 281167623

К.Б. 34922

8 600262 035776